

[Formanden.]

Der er foretaget ændring i følgende udvalg:
Udv. om off. arbejder (22/8 77):

Udtræder: Nyborg
Ny stedf.: Arentoft

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Jeg har herved den ære at fremsætte følgende lovforslag for det høje ting:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til dræning og vanding og af lov om grundforbedringslån.

Forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre jordbrugere.

Forslag til lov om tilskud til produktions-, beskæftigelses- og miljøfremmende foranstaltninger i det private skovbrug.

Forslag til lov om tilskud til etablering af højvandspumpestationer i Ribe Marsk.

1. Efter lovforslaget om tilskud til dræning og vanding kan der gives tilsagn om tilskud til disse foranstaltninger inden for en ramme på 30 mill. kr. i hvert af finansårene 1977-78, 1978, 1979 og 1980, svarende til en samlet ramme på 120 mill. kr.

Forslaget om ændring af loven om grundforbedringslån giver gartnere og frugtavlere adgang til at optage grundforbedringslån med fortrinspant på lige fod med landbrugere.

Erfaringerne fra de senere år har vist, at der er et betydeligt behov for tilskud til dræning og vanding.

Den samfundsmæssige begrundelse for disse tilskud er dels virkningen på beskæftigelsen, dels den forøgelse og stabilisering af planteproduktionen, som opnås ved en mere omfattende dræning og vanding.

2. Efter forslaget om ændring af lov om udlån til yngre jordbrugere forhøjes det siden 1967 gældende udmålingsgrundlag for lån og tilskud på 600.000 kr. af ejendommens handelsværdi til 1,0 mill. kr. af handelsværdien.

Forslaget har til formål at lette generationsskiftet i jordbrugerhvervene og forøge tilgangen af unge, veluddannede driftsledere til erhvervene.

En række undersøgelser har vist, at der er en klar sammenhæng mellem landmændenes alder

og den animalske produktions størrelse, således at de yngste landmænd har den største animalske produktion.

En gennemførelse af forslaget vil derfor bidrage til at øge den animalske produktion med de deraf følgende positive virkninger for beskæftigelsen i landbrugssektoren og for valuta-indtjeningen.

3. Efter lovforslaget om tilskud til produktions-, beskæftigelses- og miljøfremmende foranstaltninger i det private skovbrug kan der ydes tilskud til de nævnte foranstaltninger i det private skovbrug inden for en beløbsramme på 5 mill. kr. i finansåret 1977-78, 5 mill. kr. i finansåret 1978, 7 mill. kr. i finansåret 1979 og 7 mill. kr. i finansåret 1980, svarende til en samlet ramme på 24 mill. kr.

Tilskudsordningen tilsigter at øge produktionen og beskæftigelsen i småskovene, dvs. skove under 50 ha, gennem forskellige driftsmæssige foranstaltninger. En større produktion i småskovene vil på længere sigt bidrage til af ned sætte behovet for import af udenlandsk træ.

4. Efter forslag til lov om tilskud til etablering af højvandspumpestationer i Ribe Marsk ydes der et statstilskud på indtil 11 mill. kr. til delvis finansiering af anlæggene, der skønsmæssigt vil koste ca. 30 mill. kr. Det er herved forudsat, at EFs landbrugsfond (FEOGA) yder 7,5 mill. kr. i tilskud, hvortil kommer 1,5 mill. kr. efter strukturprojektloven. Restbeløbet, ca. 10 mill. kr., skal finansieres af lodsejerne.

Projektet går ud på at etablere 3 højvandspumpestationer ved havsluserne for henholdsvis Sneum Å, Kongeå og Ribe Å. Højvandspumperne vil forbedre afvandingsforholdene og dermed dyrkningsforholdene i marsken.

Det interesserede marskareal udgør ca. 5.500 ha fordelt på 200-300 lodsejere.

Merudbyttet ved den bedre afvanding og den større dyrkningssikkerhed, som projektet vil give, anslås fra sagkyndig side til ca. 15 hkg korn pr. ha.

Jeg henviser i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte lovforslag.

Regeringen finder, at der med disse 4 forslag er skabt forudsætninger for, at jordbrugerhvervene vil kunne yde et værdifuldt bidrag til forbedring af både beskæftigelsen og betalingsbalancen.

Jeg kan tilføje, at de to førstnævnte forslag i vidt omfang følger tankerne bag tilsvarende forslag i betænkningen om den fremtidige landbrugspolitik, der fremkom i foråret.

[Landbrugsministeren.]

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslagene til tingets hurtige og velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Egon Jensen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ekstraordinære beskæftigelsesfremmende foranstaltninger i kommuner og amtskommuner.*

Forslaget sigter på at give grundlag for kommunal og amtskommunal medvirken til at føre regeringens beskæftigelsesplan ud i livet.

Det er tanken, at kommunerne og amtskommunerne i hvert af de kommende tre år skal afsætte ca. 500 mill. kr. til ekstraordinære beskæftigelsesforanstaltninger. Heraf foreslås 40 pct. afsat til energibesparelser i boliger og 60 pct. til nærmere specificerede foranstaltninger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

Af de ca. 500 mill. kr. foreslås amtskommunerne at bidrage med 20 pct. og kommunerne med 80 pct.

Kommunernes Landsforening har modsat sig denne fordeling, idet landsforeningen finder, at udgifterne burde være fordelt i overensstemmelse med de samlede amtskommunale og kommunale udgifter, dvs. med 65 pct. til kommunerne og 35 pct. til amtskommunerne, således som indenrigsministeriet allerede har meddelt kommuner og amtskommuner. Når regeringen alligevel har valgt en fordeling med 20 pct. til amtskommunerne og 80 pct. til kommunerne, skyldes det, at det er blevet fundet rigtigst kun at dele udgifterne til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed i forhold til amtskommunernes og kommunernes samlede udgifter, mens udgifterne til energibesparende foranstaltninger i private boliger ifølge dette forslag administreres og finansieres fuldt ud af kommunerne. Heri ligger imidlertid ikke, at regeringen finder det rimeligt, at kommunerne skal bidrage til beskæftigelsesplanen med 80 pct. af de samlede kommunale og amtskommunale udgifter, hvorfor regeringen vil overveje at inddrage dette forhold i overvejelserne om den fremtidige fastsættelse af tilskudspuljerne for tilskuddene efter objektive udgiftsbehovskriterier.

Ordningen foreslås administreret af kommunerne og amtskommunerne efter retningslinjer fra staten og i samarbejde med arbejdsmarkedsnævnene. Forslaget indebærer blandt

andet, at der vil kunne gives kommunale tilskud til private virksomheder vedrørende de i lovforslaget nævnte foranstaltninger.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, skal jeg anbefale det til folketingets velvillige behandling.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

Herved skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om statstilskud til produktudvikling.*

Forslaget skal – som en række andre erhvervsfremmende foranstaltninger, hvori det udgør et led – ses på baggrund af den alvorlige situation, som landet befinder sig i med hensyn til både beskæftigelse og betalingsbalance. Ligesom de øvrige foranstaltninger på det erhvervsfremmende område er dette forslag udtryk for ønsket om at bistå erhvervslivet i dets bestræbelser på at øge konkurrenceevnen. Baggrunden for forslaget er en erkendelse af, at der i den aktuelle situation er behov for en ekstra tilskyndelse til de virksomheder i industri og håndværk, hvis indsats på produktfornyelsesområdet skal være med til at bringe landet ud af de øjeblikkelige vanskeligheder.

Når industriens indsats med hensyn til produktfornyelse gennem nogen tid synes at have været stagnerende, er det næppe mangel på nye ideer, der er årsagen hertil. Forklaringen må snarere søges i manglende øjeblikkelige incitamenter til det udviklingsarbejde, der skal danne basis for en fremtidig lønnende produktion. Ikke mindst synes de mindre virksomheder at have vanskeligt ved at fastholde og udbygge deres produktudvikling, der ofte er grundlaget for den tilpasningsevne, som netop er mindre virksomheders særlige styrke.

Ordningen tager da også i særlig grad sigte på de mindre virksomheders produktudviklingsarbejde. Den fastsatte beløbsgrænse på 1 mill. kr. vil medføre, at de større virksomheders mere omfattende projekter ikke vil kunne udnytte muligheden for det maksimale tilskud på 40 pct. fuldt ud.

Offentlig bistand til industriens forsknings- og udviklingsarbejde har gennem en årrække været ydet gennem Udviklingsfondet, der fortsat vil være et centralt element i denne indsats. Udviklingsfondet finansierer først og fremmest forsknings- og udviklingsprojekter, der sigter mod produkter og processer med en